

**Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás
Bátaapáti**

Szám: V./8-7/2023.

JEGYZŐKÖNYV

**Készült: 2023. december 7-én 17 órakor a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás Bátaapáti-
ban a Művelődési Házban megtartott közmeghallgatásról**

Jelen vannak: Tornócky Gábor Bátaapáti alpolgármester
Tillmann Péter Feked polgármester
Glöckner Henrik Mórágypolgármester
dr. Bozsólik Róbert Bátaszék polgármestere
Molnár Józsefné Cikó polgármestere
Salgó Ivett Mőcsény polgármestere
Bechli Erzsébet Ófalu polgármestere

Bakó Józsefné TETT munkaszervezet vezetője
Bagdy László TETT kommunikációs referense

Meghívott vendég: dr. Kereki Ferenc RHK Kft ügyvezető igazgatója
Radó Krisztián NRHT telephely vezetője,
Plesz-Kereki Bianka RHK Kft kommunikációs osztály vezetője
Faragó László TETT Szakértői Bizottság vezetője
Dr. Frigyesi Ferenc TETT Szakértői Bizottság tagja

Igazoltan távol: Szalonna Zoltán Véménd polgármestere

A lakosság részéről: 41 fő

Tillmann Péter a TETT alelnöke Feked polgármestere köszönti a megjelenteket és a közmeghallgatást megnyitja, majd javaslatot tesz a napirendre.

Napirend:

- 1.) A TETT 2023-ben végzett munkájával kapcsolatos tájékoztatás
Előadó: Tillmann Péter TETT alelnöke
- 2.) Tájékoztató az RHK munkájáról, tekintettel a Bátaapáti tárolóval kapcsolatos időszerű kérdésekről
Meghívott vendégek: Radó Krisztián NRHT telephely vezetője

A napirendet a jelenlévők egyhangúlag elfogadják, a közmeghallgatást megkezdik.

Napirendi pontok tárgyalása:

1. **A TETT 2023-ben végzett munkájával kapcsolatos tájékoztatás**
Előadó: Tillmann Péter TETT alelnöke

Tillmann Péter TETT alelnöke, Feked polgármestere rövid beszámolót tartott a TETT 2023. év munkájáról.

Tillmann Péter a TETT alelnöke rövid áttekintést adott a 2023-as évről a következők szerint:

Először is köszönti a megjelenteket és a meghívott vendégeket.

Elmondja, hogy jelenleg a TETT társulás életében ideiglenes állapot van Szilárd halála óta, mint alelnök vezeti a társulást. A jövő héten a társulás tisztújítást tűzte ki a TETT ülés napirendjére. A TETT társulásnak két fő célja van, ellenőrzi a tevékenységet és tájékoztatja a lakosságot. A tájékoztatás több felületen történik: TETT Hírlap, honlap, Népujság és Facebook.

Év elején a szerződések megkötése is sajnos csak áprilisban történt meg, de minden településnek nagyon fontos ez a TETT támogatás.

Május hónapban az RHK Kft-vel együtt Nyílt Napot szervezetünk, minden településről részt vettek szép számban, leginkább gyerekek.

Bátaszéken került megrendezésre a TETT-re Kész Nap, minden településről 8-10 fős képviselő érkezett.

Az iskolások 4 fős csapatokkal vettek részt a gyerekvetélkedőn, fontos hogy minden évben megvalósuljanak ezek a rendezvények, hogy a gyerekeknek már ebben a korban is tudjunk információt nyújtani.

A GMF társulás tagja a TETT, ezért az idei TETT-re Kész Napon Dohóczki Csaba a GMF alelnöke tartott előadást, melyből megismerhettük ennek a nemzetközi szervezetnek a munkáját.

A GMF két utat szervezett az idei évben, Szlovákiában voltunk Garamkálnán, ahol a Mochovcei atomerőműben tettünk látogatást az új épülő blokkokat tekintettük meg,

A Mochovce Atomerőmű közelében található létesítményben mind az atomerőművekből, mind pedig az intézményekből származó kis aktivitású radioaktív hulladékot tárolnak. Érdekesség volt számunkra, hogy a nagyon kisaktivitású hulladékok felszíni tárolására kidolgozott technológiával az elhelyezett hulladékot 30 cm vastag agyag réteggel fedik be és a távlati terv szerint a tároló felsőrést be fogják füvesíteni a jövőben.

A GMF őszi nagy rendezvényére 2023. október 18-án Bécsben a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség központjában került sor és ekkor tartották meg a GMF szervezet éves közgyűlését is.

Ismét Dohóczky Csabát választották meg az egyik alelnöknek.

A belföldi szakmai tanulmányútat Paksra szervezetük a KKÁT –t tekintettük meg, valamint annak bővítési munkáit és a Paksi Atomerőművet. A látogatásunk nagyon hasznos volt, sok új ismerettel bővült a tudásunk.

Az erőművek éjszakája egy nagyon jó kezdeményezés, több munkatárssal együtt jártuk be az NHRT telepet.

Plakát készítő pályázatot együtt az RHK-val szervezetük meg, a TETT a különdíj mellett minden gyerek részére ajándékot biztosította, az általános iskolai korosztályt már ebben a korban kell információhoz juttatni, mert ilyenkor a legfogékonyabbak.

A TETT társulás mellett egy háromtagú Szakértői Bizottság működik, hogy ne csak kétoldalú kommunikáció legyen, hanem a szakmában tapasztalattal rendelkező bizottsági tagok is az tájékoztatásukkal segíteni tudják a társulás munkáját.

A tagtelepülések közmeghallgatásain vettem részt és civil szervezetek meghívásának is tettem eleget.

Továbbiakban tájékoztatást nyújtott a 214/2013.(VI.21.) Kormányrendelettel kapcsolatban, mely a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból az ellenőrzési és információs célú önkormányzati társulásoknak nyújtott támogatások szabályairól szól. Mint elmondta a rendelet 1. melléklete tartalmazza a társulások részére nyújtott támogatás felosztásának számítási módját. Egy képlet alapján kerül kiszámításra a támogatásként nyújtott összeg, és ebben a képletben meghatározásra került a tárolt

hulladék jellemzői és mennyisége (10.000 m³-nél kevesebb illetve több, 10 éven belül). Mivel a telephelyre 10.000 m³-nél kevesebb hulladék érkezett meg a 10 év alatt, így – amennyiben a kormányrendelet nem módosul – sajnos a TETT és benne tagtelepülések részére járó összeg is kevesebb lesz, megfeleződik.

Erre az anomáliára júniusban hívták fel a társulás figyelmét, még akkor júniusban Energiaügyi Minisztérium államtitkárának írt a társulás levelet, melyben kérte a Kormány rendelet módosítását.

Úgy gondolom, hogy nem a társulás feladata a beszállítás, mégis őt büntetik, hogy miért nem jött ennyi hulladék az NRHT telephelyére. Több tényező befolyásolta a beszállítást az elmúlt 10 évben, mint a covid, háború, az új csomagolási technika több évi kidolgozása, az atomerőmű üzemidő hosszabbítása. A törvényalkotó nem gondolta akkor 10 évvel ezelőtt, hogy hulladék lesz, de a beszállítás intenzitása nem a törvény szerint működik.

Levelet írtunk július 4-én az ITET társulással együtt, megkerestük az országgyűlési képviselőket is. Egy át nem gondolt kormányrendelet miatt kerül a TETT rossz helyzetbe. Független tőlünk ez a rendelet, rossz politikai üzenet, egy olyan társulást, aki mindenre befogadó volt, azt büntetik. Akik akkor országos gondot oldottunk meg, attól vonnak el most forrást. Ha a társulással kapcsolatos feladatok elvégzését nézik, és azt nem teljesítjük, akkor elfogadható, hogy nem adnak pénzt. A Minisztériumból érkezett válasz alapján a négy társulás vezetőit megkeresik egyeztetésre, de sajnos ez még nem jött létre. A társulásokkal együtt leültünk, de ők is számoltak és valahogy nem akarnak most barátok lenni.

2013-ban megegyezett a 4 társulás, akkor a TETT társulás tett kedvezményeket, most már a barátság nem olyan szoros, hogy pénzről van szó. A TETT társulási tanácsa hozott egy határozatot, hogy nem fognak semmiről sem lemondani, hogy a mi érdekünk sérüljön.

A pénzek felhasználása mindig jogszerű volt, el tudtunk számolni a törvényben és a szerződésben leírtak alapján. Komoly gondot fog jelenteni, ha a települések kevesebb pénzt fognak kapni. Bízom benne, hogy józan elvek alapján fog dönteni a Minisztérium, reméljük, hogy megértik milyen nagy problémát jelent ez nekünk, egyébként a támogatás sajnos nem inflációkövető.

Köszönetet mond az RHK Kft egész évi segítségéért, a lakosságnak, hogy mellénk állnak nem közömbösek, a Lakossági Ellenőrző csoportnak, a Szakértői Bizottságnak és mindenkinek, akik segítik a társulás munkáját.

Tillmann Péter a TETT alelnöke megkérdezi a jelenlevőket, hogy van e kérdésük.

Darabos Józsefné Bátaapátból megkérdezte, hogy lesz e tisztújítás az idén, lehet e tudni, hogy ki lesz az elnök.

Tillmann Péter TETT alelnöke válaszában elmondta, hogy még nem volt tisztújítás, de az idén ezt még tervezik. Az elnök úgy gondolja, hogy onnan kell választani elnököt, ahol a feladat van.

Darabos Józsefné elmondta, hogy mikor ő lett a polgármester, akkor el akarták vinni az elnök személyét Bátaapátiból. Mennyi időre választják az elnököt, 5 évre?

Tillmann Péter TETT alelnöke válaszában elmondta, hogy a választásig szól csak a megbízás. (2024. szept. 30.)

Darabos Józsefné elmondta, hogy mivel ő a Bátaapáti Képviselő-testület tagja és az alpolgármester úr tájékoztatta a testületet a jövő évi támogatások problémájáról. A társulásnak mindent meg kell tennie, a másik 3 társulás elnökét ismeri, sajnos ők nem fognak beleegyezni, nem lesz egység. A társulásnak nagy falat lenne, ha nem kapna a tortaszeletből.

Dr. Bozsolik Róbert Bátaszék Város polgármestere elmondta, hogy szeretné az alelnök úr válaszát megerősíteni, hogy onnan kell elnököt választani, ahol a feladat van, Bátapátiból. Természetesen a következő TETT társulási ülésen ez lesz a Tanács feladata, de előre nem lehet tudni még a tanács

döntését. A korrekt tájékoztatói kezdeményezés mellé, a kormányrendelet módosító javaslatát is megtettük, amely a tároló kapacitásához köthető. Ezzel a módosítással a támogatási arányok nem borulnának fel. Utána jövőre együtt kellene fellépni, hogy a 2025. évi költségvetésben a KNPA támogatás növelje, hogy az inflációs veszteség visszajöjjön.

Dr. Kereki Ferenc RHK Kft ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a támogatás valamennyire érinti az RHK Kft-t, de ez politikai döntés.

A kormányrendelet megszületése előtt, mind a 4 társulási elnök leült, a felosztási arányt mindenki elfogadta és a 4 elnök aláírta és így lett felküldve a Minisztériumba. Így született meg a Kormányrendelet. Két társulásnak volt szerződése Bátaapátinak és a TEIT-nek, többi társulásnak nem volt. Ezért kellett rendezni, hogy ki mennyit kap. Ez a kormányrendelet 10 évig jó volt, tavasszal jelezték, hogy felül kell vizsgálni. Öt éve mondogatja az RHK Kft, hogy a támogatási rendszert felül kellene vizsgálni. Ezért kértünk fel szervezetet, hogy nézzen körül, hogy milyen támogatási rendszer van a világban. A tanulmány elkészült 4 éve, elküldtük a Minisztériumba, de nem történt semmi, ott van valakinek a fiókjában.

E kell mondanom, hogy ha nem módosul a rendelet, nem a támogatásból vesznek el, hanem az arányok fognak megváltozni. Célszerű az arányok megváltoztatása, amibe akkor megegyeztünk. Ha akkor azt határozták el, akkor most azt kell nézni, hogy azt hogyan tudják tartani. A 4 társulásnak ki kell állni egymásért, nem jó módszer, ha másik a másiktól akarja elvenni a támogatást.

Mindenki nehéz helyzetben van, azt nézik, hogy hol lehet pénz lecsípni. A társulások más-más helyzetben vannak, ezért az egész támogatási rendszer felül kell vizsgálni. Átfogóbb kép kell, nem öncélúén kell megváltoztatni. Más támogatási rendszerrel kört rajzolnak, azok kapnak támogatást, akik közigazgatásilag határosak. Két településen van tároló, több település van körülötte.

Jó lenne, ha települések összefognának és a támogatásból egy közös létesítményt építenének, és nem apróznák el a pénzt. A támogatást működésre használják, ez nem jó, nem értek vele egyet, fejleszteni kell.

Dr. Bozsolik Róbert Bátaszék Város polgármestere elmondta, hogy ő is képvisel egyfajta véleményt. A KNPA támogatás több cél szolgál, azért lett kitalálva, hogy a települések a meghatározott célok megvalósításához támogatást kapjanak. Komoly politikai egyeztetés kell. Mindenki, aki korábban együttműködött, annak kötelessége, hogy a támogatást segítse. Kéri Kereki úr segítségét, hogy ez a politikai szándék jó irányba haladjon. A társulások egymás torkának esnek most, ezért módosítani kell a támogatási rendszert a jövőben.

Sári József Bátaapátiból elmondta, hogy ha nem kapunk megfelelő pénzt, akkor miből fejlesszünk, Az új szerződést másképp kell megírni, ha nem lehet fejleszteni, közös számlára kell a pénzt berakni.

Minek kell most elnököt választani, szerintem a Péter jól csinálja, választásig lássa el a feladatot. Június 9-én lesz választás, új polgármestere lesz Bátaapátinak, akkor lehet majd elnököt választani. Úgy tudom, hogy az új megválasztott polgármester átveszi a feladatokat, mert haláleset történt.

Dr. Bozsolik Róbert Bátaszék Város polgármestere elmondta, hogy a választás után Bátaapátiban is október 1 napjától lesz új polgármester. A társulásnak jelenleg módosítani kellett a társulási megállapodást, mert a régi megállapodás alapján csak polgármester képviselheti a társulásban az önkormányzatot. Az MötV pedig kimondja, hogy a képviselő-testület által delegált tagok alkotják a társulási tanácsot. A Bátaapáti Képviselő-testület pedig Gábort, mint alpolgármestert bízta meg apáti képviselőjével. Választáskor majd a település lakói eldöntik, hogy kit választanak polgármesternek és a testület eldönti, hogy kit delegál a társulásba.

Dr. Kereki Ferenc RHK Kft ügyvezető igazgatója elmondta, hogy előbb kellett volna leülni, nem az utolsó pillanatban gondolkodni. Most lehet mondani, hogy miért nem állnak ki mellettünk.

Faragó László elmondta, hogy a kormányrendelet 10 évre békét teremtett, mikor kiderült, hogy nem jön ide annyi mennyiségű hordó, illetve hulladék akkor kellett volna ezt felülvizsgálni.

Tillmann Péter TETT alelnöke elmondta, hogy ez egy rossz kormányrendelet, előbb kellett volna észrevenni, de nem a magyar közlönyt olvassuk naponta. Le kell ülni, közösen kell kialakítani egy állasponot.

Tillmann Péter a TETT alelnöke az első napirendi pontot lezárja és felkéri dr. Radó Krisztiánt az NRHT telep vezetőjét az előadásának megtartására

2. Tájékoztató az RHK munkájáról, tekintettel a Bábaapáti tárolóval kapcsolatos időszaki kérdésekről

Dr. Radó Krisztián az NRHT telep vezetője köszöntötte a jelenlevőket. Elmondta, hogy a 2023-as év az NRHT életében nem volt rossz. Nem csak tároljuk, hanem be is szállítjuk a hulladékot, ami egy darabig nem volt. Az első negyedévet a TETT is végig követte. Március 31-én a Lakossági Ellenőrző csoport tagjai a Paksi Atomerőműben ismerkedtek az új hulladékcsomagokról.

A Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló (NRHT) telephelyére megkezdődött az új típusú kompakt hulladékcsomagok (továbbiakban KHCS) beszállítása az MVM PA Zrt. telephelyéről. 2023. július 17-21 között 17 db hulladékcsomag beszállítása és az NRHT technológiai csarnok meghatározott pozícióiba történő elhelyezése valósult meg.

A technológiai épületben 17 db KHCS és 1701 db hordó, a felszín alatti tárolóban 537 db konténerben 4833 hordó tárolása valósult meg. Az MVM PA Zrt következő évre vonatkozó gyártási ütemtervét alapul véve tervezik a telephely üzemmenetét, szabadságolásokat, karbantartásokat. A hordózott hulladékcsomagok püspökszilágyi Radioaktív hulladék-feldolgozó és tárolóból történő beszállításának megindítása a következő évben várható.

A püspökszilágyi telephelyen a radioaktív hulladékcsomagok átszállításának előkészítésére és végrehajtására kidolgozott ütemterv végrehajtása zajlik, melyben az NRHT munkatársai is részt vesznek, a hulladékcsomagok átvételi követelményeinek ellenőrzésével megerősítik, hogy az engedélyeknek megfelelő mennyiségű és minőségű radioaktív hulladékát szállítása valósuljon meg.

Az NRHT üzemeltetésével összefüggő eljárások, szabályozók felülvizsgálata folyamatos, ezek között hatósági átalakítási engedélyt igénylő dokumentumként jelenleg a Nemzeti Radioaktív hulladék-tároló Baleset-elhárítási és Intézkedési Tervének átalakítási eljárása zajlik.

Az üzemeltetési területet érintő beruházási munkák megindultak: a leszállító jármű és a felszín alatti mentőjármű tűzoltó rendszerének fejlesztése megtörtént.

A telephelyi sugárvédelmi rendszer eszközparkjának bővítése és a felszín alatti vízmentesítő rendszerhez tartalék kiemelő szivattyúk beszerzése folyamatban van. A kibocsátás- és környezetellenőrzések végrehajtása, berendezések karbantartása, a telephely állagmegóvása, a szabványos felülvizsgálatok elvégzése, időszakos ellenőrzések lefolytatása és az öregedéskezelési program végrehajtása folyamatos.

A radiológiai kibocsátás- és környezetellenőrzések végrehajtása az éves ütemterv szerint zajlik, a vizsgálati eredményeket tekintve a telephely környezetében mesterséges, a tárolótól (beszállított hulladékból) származó radioaktív anyag jelenléte nem kimutatható.

Tillmann Péter a TETT alelnöke megköszönte a tájékoztatót.

Bagdy László TETT kommunikációs referense elmondta, hogy sem a Társulás sem az NRHT nem tehet róla, hogy nem történt meg 10 év alatt a megfelelő mennyiségű hulladék beszállítás. Paksnak

korábban nagyon fontos volt elszállítsák a hulladékot, mivel a hulladékot nem tudták hová tenni. Senkit sem terhel ebben az ügyben felelősség.

Tillmann Péter a TETT alelnöke megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése.

A közmeghallgatáson egyéb hozzászólás nem hangzott el, az alelnök megköszöni a megjelenést, az ülést 18,25 órakor bezárja.

Tillmann Péter
TETT alelnöke

Dr. Firtle-Paksi Anna
aljegyző